

קונטרס

אני מאשר

יגלה ויפרסם את מעלת האשר של כל בר
ישראל, ויתן עצות איך לחיות חיי אשר,
ולחיות הכי מאשר בחיים.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

הַפְתַּכְתָּ לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סִפְרֵי אֲדַמוֹ"ר מוֹהֲר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסִפְרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב
גְּלִיל

* * *

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכָל־הַקְּדוֹשׁ — חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב

Mesifta Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd STREET
Brooklyn N.Y 11219
* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6765235

קוֹנְטֵרַס

אֲנִי מֵאֲשֶׁר

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עָלֵינוּ לְהִיּוֹת הַכִּי
מֵאֲשֶׁרִים, שְׂזָכֵינוּ לְהַבְרָא מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ
גּוֹי כְּגֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְזוֹ הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׁלָנוּ.
כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י")
מֵה שְׂבִינֵי-אָדָם כָּל-כָּף רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, זֶה מַחְמַת שְׂאִין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵינָם
בְּיָשׁוּב הַדַּעַת? כִּי אֵינָם בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר לָכֵן מִחַם
אֵינּוּ מֵיִשָּׁב, וְאֵינָם יוֹדְעִים אֵיךְ לְהוֹלִיךְ מִחֲשַׁבְתָּם,
וְתַמִּיד חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם הַגְּרוּעִים בְּיֹתֵר, וְשְׂאִינָם
שְׂוִים מְאוּמָה, וְשָׂאֵר מֵינֵי מִחֲשָׁבוֹת וּבִטּוּיִים
שְׂמִכְנִיס בָּהֶם הַיִּצָּר הַרָע, כְּאִלוּ עֶרְפָּם כְּקִלְפַת
הַשּׁוּם. אֲבָל כְּשֶׂאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
שְׂנִבְרָא מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשֵׂנוּ כְּגֹיֵי הָאָרְצוֹת, זֶה
הַשְּׂמִיחָה הָעוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת. וְלָכֵן בְּשִׂמְחָה
אוֹתִיּוֹת מִחֲשַׁב"ה (תְּקוּנֵי זֹהַר, דָּף טו ז.), אִם אָדָם תַּמִּיד

שמת, יכול להוליד מחשבתו כרצונו, ובמקום לחשב שטיות, שאינו שנה מאומה, או ממנו ככר לא יצא שום דבר, וכדומה כל מיני בטויים, שיחשב ההפך — שהוא כן שנה, וכן יהיה ממנו משהו, ויוכל לעזר גם לאחרים. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן מט), שמחשבות קדושות זה יצר טוב, ומחשבות זרות וטמאות זה יצר הרע; הינו היצר טוב מיצר את הטוב, שאדם תמיד חושב: אני טוב, כלם טובים, אני מאשר, וכלם מאשרים, ועלי לראות שכלם יהיו מאשרים, זה נקרא יצר טוב שמיצר את הטוב, ולהפך כשאדם חושב: אני אמלל, כלם מסכנים, הכל שחור ומר, חשך, עגן וערפל, זה יצר רע שמיצר את הרע. ולכן אדם צריך לשמר מאד על מחשבתו, ורק לחשב דברים טובים, ומכל שכן וכל שכן כשאדם מכניס בדעתו שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, כל חייו הולכים בצורה אחרת לגמרי, והוא באמת הכי מאשר, כי אין לך אשר כמי שזוכה לחשב תמיד מהקדוש-ברוך-הוא, ומתבונן היטב היטב בפריאה, ובא לידי הפרה, שדומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, כי הוא יתברך מחיה ומנהוה ומקים את כל הבריאה כלה,

וְדָבַר גָּדוֹל וְדָבַר קָטָן אֵינּוּ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֱלֹא
 בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת
 שְׂאֵדָם צָרִיף לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, וְאֵז יְכוּל לֹמַר: "אֲנִי
 מֵאֲשֶׁר", כִּי אֵין עוֹד אֲשֶׁר כְּמִדַּת הָאֲמוּנָה, שְׂאֵדָם
 מֵאֲמִין בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמְרַגִּישׁ אֶת הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא. וְכֵן זוֹכֶה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח בְּגֵי-אָדָם.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכוֹת ל.א.): אֵין
 עוֹמְדִים לְהַתְּפַלֵּל אֱלֹא מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה שֶׁל מִצְוָה,
 אִפְלוּ הַתְּפִלָּה שְׂאֵדָם מִתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, צָרִיף
 שְׂתַהֲיֶה בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (שׁוֹחַר טוֹב
 תְּהִלִּים ק): בְּשַׁעַה שְׂאֵדָם מִתְּפַלֵּל יֵהָא לְבוֹ שְׂמֻחַת,
 שְׂנֵאֲמַר (תְּהִלִּים ק): "עֲבַדוּ אֶת הַנְּיָ"ה בְּשְׂמֻחָה"; כִּי
 הַשְּׂמֻחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח, וְזוֹכֶה לְחַזֵּק
 וּלְעוֹדֵד יְהוּדִים אֲחֵרִים, אֲשֶׁר זֶה הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה
 בִּיּוֹתֵר. כִּי לְדַאֲבוּנֵנוּ הָרַב, אָנוּ רוֹאִים בְּגֵי-אָדָם
 סוֹבְלִים סָבֵל גָּדוֹל — הֵן מֵעֲצָמָם וְהֵן מִזוּלָתָם,
 וְאֵין לָהֶם שׁוֹם עֲצָה וְתַקְוָה אֵיף לְצֵאת מִזֶּה, אֲבָל
 בְּזֶה שְׂמֻחָזְקִים וּמְחַיִּים וּמְשַׂמְּחִים בְּגֵי-אָדָם, זֶה
 הַצְּדָקָה הַגְּדוֹלָה בִּיּוֹתֵר. כִּי מֵהִי שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה?
 אַחַד עָנִי וְאֵין לוֹ, אֲזִי אֲנִי בָּא וְנוֹתֵן לוֹ, וּבּוֹדֵאִי זֶה

מאד מאד חשוב בעיניו יתברך, וכמאמרם ו"ל
 (מדרש זוטא שיר השירים א'): הדורון של הקדוש-
 ברוך-הוא צדקה, הנותן צדקה, אפלו היתה בידו
 עברה ונחתם דינו לאבד יכול להיות מקבל שכנה
 בכל יום, והקדוש-ברוך-הוא אומר למלאך של
 פרענות אל תגע בו, עד פדי כף חשובה בעיניו
 יתברך צדקה. וזה כשנותנים לעני, שמסכן אין לו
 כלום, אין לו לחם לאכל ובגד ללבש, אין לו
 לפרנס את בני משפחתו. על אחת כמה באין
 ערך, כשעוזרים לעני ברוחניות, שהיא העניות
 הגדולה ביותר, כמאמרם ו"ל (גדרים מא): אין עני
 אלא בדעת; הינו שאין לו הדעת האמת, ומהי?
 (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת פי הו"ה אלקים
 אין עוד מלבדו; אדם צריך להכניס בדעתו,
 שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים,
 בצדק ובמשפט, והכל זה אלקות ואלקות זה הכל,
 וכשאינו יודע מכל זה, הוא העני האמתי,
 וכשבאים אליו ומחזקים ומעודדים ומשמחים
 אותו, ומכניסים בו הדעת, זו המתנה הכי יפה
 לפניו יתברך, זו הצדקה הכי גדולה וחשובה.

ולכן, בני ובנותי היקרים! באו ונתחזק

באמונה פשוטה בו יתברך, לדעת שכל מה שעובר עלינו זהו רק ממנו יתברך, וכל היסורים והמרירות שאנו סובלים, זה רק מפני שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותנו, ורוצה שנחזר אליו בתשובה שלמה, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (ברכות ה.): כל שהקדוש-ברוך-הוא חפץ בו — מדכאו בייסורים, ואם קבלם יראה זרע יאריך ימים; הקדוש-ברוך-הוא לא רוצה לנקם בנו, הקדוש-ברוך-הוא אינו רוצה לעונתנו בענויים שנסבל סבל, אלא רוצה שנשוב בתשובה שלמה, ומאד משתוקק שאנו הבנים שלו, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להוי"ה אלקיכם", נחזר אליו. ולכן מקבלים מכות פה ושם, פי פן ואולי וכולי האי נזכה להתעורר באמת להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא ולשוב אליו, אשר איזה אשר הוא זה כשאדם מרגיש את הבורא יתברך על כל צעד ושעל, ומדבר אליו יתברך בשפת האם שלו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): התיבודדות היא מעלה עליונה מהכל, דהינו שאדם מרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, וכל צרכיו מבקש רק ממנו יתברך, אדם זה יכול לומר: "אני מאשר", מכל שפן כשאדם זוכה להתפלל בשמחה,

אומר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן ע'): על-ידי שמחה תבוא תפלתך בהיכל מלך; כי תפלה שיהא בשמחה, אומר רבנו ו"ל (שם) היא ערבה ומתקה להשם יתברך. הקדוש-ברוך-הוא מאד אוהב יהודי שמכיר אותו מכל פרט מפרטי הבריאה ומתפלל אליו, וזה נקרא יהודי מאשר. מכל שכן כשזוכה גם לחזק ולעודד ולשמח יהודים אחרים, אין עוד מאשר ממנו. אבל להגיע לזה אדם צריך לקבל מכות, אם איננו מתעורר תוך-ומיד. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מנחות נג): מה זית אינו מוציא שמנו אלא על-ידי כתיית, אף ישראל אינם חוזרים למוטב אלא על-ידי יסורים.

ולכן, בני ובנותי היקרים! כשעוברים עליכם אילו יסורים, אל תקראו תגר נגדו יתברך, כי לעתים מרב יסורים אדם מפליט מפיו מלים כלפי מעלה, רחמנא לצלן, שאז מאבד את הכל. חכמינו הקדושים אומרים (ילקוט איוב תתקח): איוב, אלולי קרא תגר כשבאו עליו יסורים, כשם שאומרים עכשו: אלקי אברהם, אלקי יצחק ואלקי יעקב, כך היו אומרים אלקי איוב. איוב סבל יסורי תופת, וכיון שהתגברו עליו היסורים והפליט מלים כלפי

מעלה — אבד הכל. לא-כן אבותינו: אברהם, יצחק ויעקב, עברו עליהם יסורים מרורים, נסיונות קשים ומרים, ואף-על-פי-כן תמיד חזקו עצמם וכן אלפים ורבבות נשמות ישראל, וקרבות תחת פני השכינה, לכן זכו שמזכירים אותם בתפלה שלש פעמים ביום, ואיוב אלו היה שותק, ולא היה קורא תגר על יסוריו, היו כוללים גם אותו ואומרים אלקי איוב, וכיון שקרא תגר — אבד הכל.

ולכן, בני ובנותי היקרים! הבה נקבל על עצמנו עכשו על מלכות שמים, ונשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ונבקשו כל צרכינו בתמימות ובפשטות, בלי שום חכמות, כי אצלו יתברך מאד מאד יקרה תפלה, ובפרט כשאדם בא לידי הכרה, שאין לו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, אז הוא הכי מאשר. וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (מכילתא יתרו, פרשה י'): יהא אדם שמח ביסורים יותר מהטובה, שאלו אדם בטובה, אין נמחל לו עון שבגדו, וביסורים נמחל לו. ולכן כשעוברים עלינו יסורים, אסור להפליט דבורים כלפי מעלה, אלא לשבח ולפאר, להודות ולהלל להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעושה עמנו.

ובאמת הקדוש-ברוך-הוא עושה נסים נגלים עם
 כל אחד ואחד מאתנו, אבל אין לנו השכל והדעת
 להבין את זאת, אנו חושבים שהכל טבע, מקרה
 ומזל, ולכן עובר עלינו מה שעובר. ולכן אומר
 רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), כשאדם
 יודע שהכל זה השגחה, אין פה שום טבע, מקרה
 ומזל, אז בנגל לו לקבל הכל, והוא עובר את
 העולם הזה בשמחה עצומה, הוא יכול להתפאר:
 "אני מאשר", אבל אם אין לאדם האמונה הברורה
 הזו, שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, אז הוא
 הכי אמלל בעולם, ועוד מאמלל אחרים. פי בדרך
 כלל מי שממרמר ועצוב, ושרוי בדכאון, הוא
 רואה שחורות, ושובר את הזולת; וסוף כל סוף
 לא צריך להתאמץ הרבה, כדי להביא את האדם
 לעצבות ודכאון, פי עובר על כל אחד יסורים וסבל
 — זה מעצמו, זה מאשתו, זה מילדיו, זה
 מקרובים ורחוקים, ובמקום שתחזק ותעודד אותו,
 אפה רק אומר לו כמה מלות גנאי או עלבון, וכבר
 שברת והפלת אותו בדכאון עמק. ולכן אין רשעות
 גדולה מאשר לשבר בן-אדם ולזלזל בו וללעג לו.
 והקדוש-ברוך-הוא מקפיד מאד על דברים כגון
 דא. לא-כן מי ששמח ומשמח אחרים, ועוזר לכל

אחד ואחד, נותן צדקה לכלם וכו', אדם זה חשוב מאד בשמים. ובאמת בנקל לנו לקיים את זאת, אם רק נקח עצמנו בידינו, ונאמר לעצמנו: "אני מאשר", ונתחיל לראות ולהתבונן על החסד חנם שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמנו, שיש לנו עינים לראות, פמה אנשים אמללים אינם רואים, ולנו נתן הקדוש-ברוך-הוא מתנה פה יקרה, וזו הברכה שאנו מברכים כל יום: "פוקח עורים", וצריכים לאמרה בכונה גדולה מאד, ישתבח שמו לעד ולנצח נצחים, שאנו יכולים לשמע ולדבר, להתנועע, לנשם, להלך, איזה חסד גדול הקדוש-ברוך-הוא עושה עמנו! פמה בני-אדם מספנים אינם זוכים לזה, מחברים בכל יום לכלי הנשמה, מקבלים אינפוזיה וכו', ולא בחנם שתקנו לנו חכמינו הקדושים ברכות בכל יום לברך את הקדוש-ברוך-הוא: "זוקף כפופים", "המכין מצעדי גבר", שאיננו זקוקים לכסא גלגלים, חס ושלום. אבל אומרים חכמינו הקדושים (גדה לא): לעולם אפלו בעל הנס אינו מפיר בנסו. אדם אינו יודע מגדל הנסים שנעשים לו, ולכן מסתובב אמלל, שבור ובדכאון, ועוד משחיר את החיים לאחרים.

לזאת, בני ובנותי היקרים! הבה נקבל על עצמנו עתה על מלכות שמים, ונתחיל להכיר בנסים והנפלאות שעושה עמנו הבורא יתברך שמו, כמו שכתוב (תהלים קלו, ד): "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו"; שואלים חכמינו הקדושים (ילקוט שמעוני תהלים, פרק מו): מהו לבדו? אלא יש נסים שהקדוש-ברוך-הוא עושה עם אדם, ואפלו איננו קולט שזהו גם, הוא חושב שזה טבע, מקרה ומזל, כף צריף להיות. אני קם, אני יכול ללכת, וכבר מתלונן שאין לו כל אשר חפצה נפשו, במקום לתת תודה להקדוש-ברוך-הוא, שקם, שפקח עינים, ויכול ללכת, לדבר, לנשם וכו'. אומרים חכמינו הקדושים (שוחר טוב תהלים קו): אי אפשר לעולם בלא נסים ובלא פלאים, הכיצד? אדם נתון על גבי המטה, והנחש בארץ לפניו, פיון שפא לתן רגלו — ברח הנחש מפניו, ואינו יודע מה פלאים עשה הקדוש-ברוך-הוא עמו, הרי "לעשה נפלאות גדולות לבדו", הוא לבדו יתברך יודע הנסים שעושה עמו. ובפרט היום, ששומעים מקרים מוזעזעים, אדם יוצא מהבית, איננו בטוח שישוב בריא ושלם. שומעים כל-כף הרבה פגועים, רחמנא לצלן, תאנות דרכים,

הריגות השם ירחם, ואדם איננו קולט ותופס ואיננו מתבונן על החסד שעושה עמו הבורא יתברך שמו. יש לו רק טענות עליו יתברך, כאלו אתו מתאכזר, חלילה. ושוכח שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, אוהב אותנו, ורק רוצה שנתחיל לדבר עמו, להודות, להלל ולשבח לפניו. וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), ש"לומר תודה להקדוש-ברוך-הוא, לקלס ולשבח לפניו, זה שעושה עולם הבא, שאדם מרגיש את הבורא יתברך בזה העולם. ואומרים חכמינו הקדושים (תנחומא נשא ג'): מיום שברא הקדוש-ברוך-הוא עולמו נתאנה שיהיה לו דירה בתחתונים; הקדוש-ברוך-הוא רוצה לגור בינינו, רוצה שנכיר אותו, אבל לבסוף, במקום להכירו יתברך, במקום להכיר את החסדים והנפלאות שעושה עמנו, אנו ממרמרים, ויש לנו טענות עליו יתברך, כאלו הולך אתנו, חס ושלום, במדת האכזריות, שוכחים שכל מה שעובר עלינו זה מרב אהבתו יתברך אלינו, שרוצה רק את הטוב שלנו, חפץ שנשוב אליו, שנכיר אותו, שנזכה לשבחו, ונשיר לפניו שירות ותשבחות. ואומרים חכמינו הקדושים (שוחר טוב תהלים יח): לא כל מי שאומר שירה אומר, אלא כל

מי שנעשה לו גס ואומר שירה, בידוע שנמחלו לו
 כל עוונותיו. כשאדם מכיר בנפשו ובנפלאות
 שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו, ושר שירות
 ותשבחות, בו ברגע נמחלים לו כל עוונותיו. כי
 ברגע ששר שירות ואומר: "אני מאשר", אני
 מאמין בהקדוש-ברוך-הוא — נמחל לו. וכמוכא
 בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אמונה, סימן לג): על-ידי
 אמונה, הקדוש-ברוך-הוא יסלח לך על עוונותיך;
 וכן מוכא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ד): אמונה, תפלה, נסים וארץ ישראל תלויים זה
 בזה. כשאדם מתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא,
 יודע ועד אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה
 מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, כמוכא
 בדברי חכמינו הקדושים (חלין ז'): אין אדם נוקף
 אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו
 מלמעלה; שאפלו מפה קטנה באצבע הקטנה אדם
 אינו מקבל, אלא אם קבעו על כך למעלה, אם
 אדם יודע דבר זה, הוא פוטר מעצמו כל המרירות
 והדכאונות, הסבל והצרות. כי המפה הקטנה היא
 רק כדי לעוררו מהשנה. כמו שאדם שוכח היכן
 נמצא, אזי מקבל צביטה כדי שישים לב היכן הוא
 וכו', כמו-כן הקדוש-ברוך-הוא נותן לאדם מפה

קטנה, כדי שיקפץ תכף-ומיד וישאל: מה זה, למה מגיע לי?! מה עשיתי?! ותכף-ומיד עורף חשבון הנפש, אולי שכחתי מהקדוש-ברוך-הוא?! ותכף-ומיד שב בתשובה. זו תכלית המכה הקטנה שקבל באצבעו. ואם איננו זוכה להתעוררות תכף-ומיד מהשנה העמקה ששרוי בה, אזי מקבל מכה יותר גדולה. אדם פותח עסק ובא לו מתחרה, ואז נשבר לגמרי, וחושב: השקעתי את כל כספי, את כל היגיעה והטרחה שלי, והנה בא מתחרה מולי ושובר אותי, מאמילל אותי. אומרים חכמינו הקדושים (יומא לח.): בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, אף אחד אינו יכול לעשותך דבר בלעדיו יתברך, ואם אתה רואה שעושים לך, זה כדי לעורר אותך שתשוב בתשובה שלמה, תשים מזוזה על פתח ביתך, אולי המזוזות פסולות — הן בבית, הן בחנות, הן בעסק וכו', ולכן כתוב בזהר הקדוש (ח"ג ש.): מזוז"ת הן שתי תבות: זז-מנות, בית שיש בו מזוזה כשרה, המנות לא יבוא שם. ולכן תכף-ומיד כשעוברת איזו צרה על האדם, עליו לבדק את המזוזות בבית ובעסק, וכן יבדק את

התפלגין שְׁלוֹ, מה כְּתוּב בָּהֶם? "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל
 הַיְיָ"ה אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ"ה אֶחָד", וְיִמָּה כְּתוּב בְּמִזְוָה:
 "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ"ה אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ"ה אֶחָד", כְּשֶׁאָדָם
 יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ, אוֹ נִכְנֵס אֶל פֶּתַח בֵּיתוֹ, עָלָיו
 לְנִשֵּׁק לְמִזְוָה, לְהִזְכִּיר לְעִצְמוֹ: מַה כְּתוּב פֹּה?
 "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ"ה אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ"ה אֶחָד", אָנִי
 מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָנִי חַי עִם הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, אָנִי אוֹהֵב אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָנִי
 רוֹצֵה לְפָרְסֵם אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכֻלָּם, אָנִי
 מְנַיֵחַ תְּפִלִּין עַל הָרֶאשׁ וְעַל הַיָּד, וְיִמָּה כְּתוּב
 בְּתִפְלִין: "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ"ה אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ"ה
 אֶחָד", אָנִי קוֹשֵׁר אֶת הַיָּד שְׁלִי עִם אֲמוּנָה, אָנִי
 מְשַׁעֲבֵד אֶת לְבָבִי עִם אֲמוּנָה, אָנִי מְכַנְיֵעַ רַאשֵׁי,
 מְשַׁעֲבֵד מַחִי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יֵשׁ לִי אֲמוּנָה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ"ה אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ"ה אֶחָד",
 לֹא הַיָּדִים שְׁלִי מְבִיאוֹת לִי פְרָנְסָה, וְלֹא הַדַּעַת
 וְהַשְׁכָּל מְבִיאים לִי פְרָנְסָה, אֲלֵא הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
 שְׁמוֹ! וְלִכֵּן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יִלְקוּט שְׁמוֹת
 רִלד): מִימִינָם — זֶה מִזְוָה, וּמִשְׂמָאלָם — זֶה
 תְּפִלִּין; הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וּמְשַׁתְּדֵל
 לְעוֹרְרָנוּ וּלְחַזְקָנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ שְׂכַחְנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
 וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְבוֹא אֶל הַצַּדִּיק, הַדְּבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,

שהוא יחזק ויעודד וישמח אותנו. וזהו שאומר
 רבנו ז"ל, (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): כְּשֶׁאָדָם
 מְקַרֵב אֶל הַצַּדִּיק, הוּא מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצָה מְעוֹלָם
 הַבָּא, שְׁפָלוּ זָרַע אֱמֶת, כִּי הַצַּדִּיק מְכַנֵּס בּוֹ אֱמוּנָה
 בּוֹ יתְבַרֵךְ, וּבְרָגַע שֵׁשׁ לָאָדָם אֱמוּנָה, אֲזִי מְדַבֵּר
 אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְרָגַע שְׁאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו
 יתְבַרֵךְ, הוּא רוֹאֶה נְסִים, וְאִז מְרַגֵּשׁ שְׁאָרְךָ יִשְׂרָאֵל
 שְׂיִכֶת לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְאִינוּ רוֹצֶה לְכָרוֹת חֻלְקִים
 מִמֶּנָּה, חַשׁ שְׁאֵינְנוּ בְּעַל-הַבַּיִת עָלֶיהָ, לְעֲשׂוֹת בָּהּ
 כְּאוֹת נִפְשׁוֹ, אֲלֵא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נָתַן לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא מִתְּנָה, אֲפָלוּ שְׁפָל אֲמוֹת הָעוֹלָם יִזְעֲקוּ
 וְכוּ', אֵינָם יְכוֹלִים לְעֲשׂוֹת מְאוּמָה! וְכִמְאֻמָּרָם ז"ל
 (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה כג, סִימָן ז'): אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה, הֵן הָאָרֶץ חֲבִיבָה עָלַי, וְיִשְׂרָאֵל
 חֲבִיבִין עָלַי, אֲכַנֵּס אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁחֲבִיבִין לְאָרֶץ
 שְׁחֲבִיבָה עָלַי. לָכֵן עָלִינוּ לְהִיּוֹת מְאֻשְׁרִים מְאֹד,
 שְׁזַכִּינוּ לְהִבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי
 הָאָרְצוֹת. מָה אָנוּ רוֹאִים? בְּנֵי יַעֲשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל
 רוֹצְחִים בְּדָם קָר עַל לֹא דְבָר אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְיִלְדִים,
 לֹא-כֵן עִם יִשְׂרָאֵל בְּטִבֵּעַ הֵם רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בִּיצָה לב:): כָּל הַמְּרַחֵם
 עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוֹעַ שֶׁהוּא מִזְרַעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם

אבינו, וְכַל מִי שָׁאִינוּ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ
שָׁאִינוּ מִזְרָעוֹ שֶׁל אֲבֹרָהּם אֲבִינוּ.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְהַשְׁתַּדֵּל לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהַחֲזִיר גַּם אַחֲרַיִם
בְּתִשׁוּבָה, שְׂזוֹ הַצְּדָקָה הַגְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר, כַּמּוּבָא
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו), עַל
הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ל"ב, א): אֲשֶׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל —
אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שֶׁמְכַנִּים שְׂכָל בְּדָל; לְדַאֲבֹנָנו הָרַב
יִשָּׁנֵם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה אֲמַלְלִים הַמְּסֹתוּבָבִים בְּזָה
הָעוֹלָם, רְחוּקִים מִבּוֹרָאם, מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, וּבְזָה
שֶׁנִּחְזַקֵּם וּנְאֻמְצָם וּנְעוֹדְדָם וּנְקַרְבָּם אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אָנוּ מְקַיְמִים אֶת הַמִּצְוָה הַכִּי גְדוּלָּה, כִּי
זוֹ הַצְּדָקָה הָאֲמִתִּית בְּיוֹתֵר, כִּי אֵין לָנוּ שׁוֹם
מִחֲשֶׁבָה אַחֲרֵת — רַק לְקָרֵב נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְבוֹרָא
עוֹלָם. וְאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג.):
בְּתַחֲלָה קָדָם שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה שְׂכִינָה עִם כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, כִּיּוֹן שְׁחָטָאוּ, סָלְקוּ מֵהֶם אֶת הַשְּׂכִינָה;
הַשְּׂכִינָה זֶה אֲמוּנָה, שְׁמֵרְגִישִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, חָשִׁים שְׂכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה אֱלֻקוֹת, אָדָם
צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְמִדְרַגָּה כְּזוֹ, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבַטָּל לְאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִתְגַּלֶּה אֵלָיו עֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ

יתברך. אבל כיון שאדם חטא — נעשה משגע, כמאמרם ו"ל (סוטה ג): אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות; אדם חוטא כשנכנס בו שגעון. וכפי רבוי עוונותיו, כך רבוי שטיות עושה. ולכן עלינו להרבות בגמילות חסדים, ולעשות חסד עם כל בר ישראל, וזה כל-כך חשוב בעיניו יתברך. וכמאמרם ו"ל (רוח רבה, פרשה ה', סימן ד'): בא וראה כמה גדול כחה של צדקה וכחן של גומלי חסדים, שאין חסין לא בצל שחר ולא בצל כנפי ארץ, ולא בצל כנפי שמש, אלא בצל מי שאמר והיה העולם; בזה שאדם מקבל על עצמו על מלכות שמים, וכן בזה שמכניס אחרים תחת על מלכות שמים, השכינה שורה בו. ואמרו חכמינו הקדושים (עין ילקוט שיר השירים תתקצד): בכל מקום שמחדשים תורה, שם שרויה שכינה. ולכן למה לנו להיות בעצבות ובדכדוך, שבורים ורצוצים, באו נהיה שמחים, ונוכל להתפאר: "אני מאשר", שזכיתי להברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי כגויי הארצות, שהם רוצחים בדם קר. והשמחה הזו היא תעור לנו ולאחרים גם יחד. וזה מה שהקדוש-ברוך-הוא רוצה — שנעשה חסד איש עם רעהו. עד כדי כך שאומרים חכמינו

הקדושים (לְקוּט הוֹשֵׁעַ, רְמֵז תַּקְכַּב): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא: חָבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה,
 יוֹתֵר מִכָּל הַזֵּבַח שְׂזָבַח לְפָנַי שְׁלֵמָה; בְּזֶה שְׂאֵדָם
 עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם יְהוּדֵי שְׁנַי, זֶה חָשׁוּב יוֹתֵר מֵאֲלֶף
 קַרְבָּנוֹת שֶׁהַקָּרִיב שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ בְּכָל יוֹם לְפָנָיו
 יִתְבָּרֵךְ. עֵקֶר הַחֹב הַמִּנְחָ עָלֵינוּ הוּא רַק לַעֲשׂוֹת
 חֶסֶד עִם כָּל אֶחָד, וְרַק בְּזֶה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה. הֲלֹא
 אָנוּ מְצַפִּים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּכָל שָׁעָה וְרָגַע לְהַגְאֹל,
 וְהַרְבֵּה פְעָמִים אָנוּ שׂוֹאֲלִים מָה זֶה וְעַל מָה זֶה,
 שְׂמֵת־אֲרַכֶּת כָּל-כֶּף הַגְּלוּת הַמְרָה? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (יִמָּא ט:), אֲשֶׁר הַכֹּל מִחֲמַת שְׁנֵאת חֲנָם,
 וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן. הִבֵּה לֹא נִשְׁטָה וְלֹא נִטְעָה אֶת
 עֲצָמָנוּ, עַדִּין אָנוּ נִגּוּעִים בַּנֶּגֶף הַזֶּה שֶׁל גִּזְעָנוֹת,
 שְׁנֵאתָה, נִקְמָה, קִנְיָה, וְאֵינָנוּ מְסַגְּלִים לַעֲשׂוֹת טוֹבָה
 לְזוּלָת, אֵינָנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְזוּלָת, נַעֲשִׂים
 כְּפוּיֵי טוֹבָה, בְּמָקוֹם לְהַפִּיר טוֹבָה. הֵהוּא עֶזֶר לָךְ
 כְּשֶׁהֵייתָ בְּצָרָה, וְאִיךָ תִשְׁלַם לוֹ רָעָה תַּחַת
 הַטּוֹבָה? ! אֶת מִי אָנוּ מְרַמִּים? אֶת עֲצָמָנוּ! עַל מִי
 אָנוּ עוֹבְדִים, אִם לֹא עַל עֲצָמָנוּ. וְלֹא בְּחָנָם שְׂאֵמַר
 הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי ט, יב): "אִם חֲכַמְתָּ —
 חֲכַמְתָּ לָךְ, וְלִצְתָּ — לְבַדְּךָ תִשָּׂא"; רוֹאִים בְּגִי-אָדָם
 יוֹשְׁבִים וְלוֹעְגִים בְּשָׁעָה שֶׁהַחֶכֶם מְדַבֵּר, בְּשָׁעָה

שֶׁהַחֶכֶם דּוֹרֵשׁ וּמְעוֹרְרֵנוּ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
 וְעוֹשִׂים מְמַנּוּ כָּל מִינֵי לִיצְנוּת, חֵס וְשָׁלוֹם,
 וְחוֹשְׁבִים שֶׁמְמַנּוּ עוֹשִׂים צָחוּק, לֹא וְלֹא! עוֹשִׂים
 לִיצְנוּת מֵעֲצָמָנוּ. הַחֶכֶם דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 הוּא אֵינָנו צָרִיף אוֹתָנוּ, הוּא דְבוּק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ
 הוּא, אָלֹא הוּא יוֹדֵעַ מַה לְמַעְלָה, מַה חָשׁוּב
 לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם, וְלָכֵן מְרַחֵם עָלֵינוּ וּפּוֹתֵחַ לָנוּ אֶת
 הַעֵינַיִם, כְּמוֹ שְׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן סז), שֶׁהַצַּדִּיק פּוֹקֵחַ אֶת הַעֵינַיִם, וְהַעֲקָר
 לְרֵאוֹת וּלְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ. אָדָם יָכוֹל לְחִיוֹת
 שְׁבָעִים שָׁנָה, וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא מְתַקֵּן בְּיֹתֵר, וּמְסַכֵּן
 הוּא מְלֹא מַדּוּת וְתַאֲוֹת רָעוֹת, וְרַק מְצִיק לְכָל
 אֶחָד, גּוֹנֵב וְגוֹזֵל וּמְרַמֶּה אֶת הַבְּרִיּוֹת, וְלִבְסוּף יוֹצֵא
 מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמְסַכֵּן, צָרִיף לְהַתְגַּלְגֵּל בְּגִלְגּוּל חֲדָשׁ,
 וְיִוָּרֵד לְזֶה הָעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ אִם הַגִּלְגּוּל לֹא יִהְיֶה
 בְּאִיזוֹ חֲיָה, בַּר מִינֵן, וְיִסְבֵּל סָבֵל גְּדוֹל, אוֹ בְּאִיזָה
 אֵילָן, אוֹ בְּאֵילוֹ קוֹצִים וְנִדְרָדְרִים, אוֹ בְּאִיזוֹ אָבֶן,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְלָכֵן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
 (תַּמִּיד כ.ח.): אִיזוּהִי דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׂיָבוֹר לוֹ הָאָדָם,
 יֵאָהֵב אֶת הַתּוֹכְחוֹת, שְׁפָל זְמַן שְׁתּוֹכַחָה בְּעוֹלָם,
 נַחַת-רוּחַ בְּעוֹלָם, טוֹבָה וּבְרָכָה בָּאִים לְעוֹלָם וְרַעָה
 מִסְתַּלְקֵת מִן הָעוֹלָם. וְלָכֵן בְּשַׁעַה שֶׁהַחֶכֶם דּוֹרֵשׁ,

אומרים חכמינו הקדושים, שכינה מדברת מתוך גרונו, ועלינו לשמע בקולו. שזוהי המעלה להתקרב אל צדיקי הדור, חכמי התורה, גדולי ישראל, אשר לא אלמן ישראל, וגם היום יש צדיקים הדבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, צדיקים אמתיים המיחדים יחודים, צדיקים הממשיכים רוחניות אלקות בזה העולם, תלמידי חכמים המרבים שלום בעולם (ברכות סד), אליהם אנו מחיבים להתקרב, ולשמע בקול תוכחתם, ובזכותם גם אנו נזכה לשוב בתשובה שלמה. ומה עושה הסמ"ך-מ"ם, ששונא את האדם שנאת מות, כי הוא מלאך המות, והוא היצר הרע, והוא המקטרג (עין בבא בתרא טז.) קדם הוא יצר הרע, ומיצר בך את הרע, שתחשב רק רע, שאינך שוה מאומה, וכלם רעים וחסדך וימר להם, וגם לי חשך, ענן וערפל, זה הוא שמיצר לך את הרע, ואחר-כך הוא מלאך המות, שהורג אותך, ואחר-כך בשמים מקטרג עליך, שזה הסמ"ך-מ"ם, שכל כחו הפרד ומשול, שזה כלל המפלגות, פלג פלג, דור ההפלגה, לא-כן הצדיקים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, מורידים את הקדוש-ברוך-הוא לזה העולם, שנגיש אותו לתברך, ורוצים שנתאחד

יחד, נעזר זה לזה בגשמיות וברוחניות. בגשמיות יכולים לעזר כל-כף הרבה לזולת, פמה וכמה מעוררנו הצדיק — יש לכם שכנים, זקנים וזקנות, גלמודים, ישישים, אמללים וכו', שקשה להם לערוך קניותיהם, ואתם ממילא הולכים לצרכיכם, אזי תנקשו על דלתם, ותשאלו אם הם זקוקים לאיזה עזר וקניה וכו', הלא יכולים לקנות בזה עולם הבא בעולם הזה. או ישנה אלמנה ויתומים וכו', הקדוש-ברוך-הוא רוצה שנרבה עמהם חסד, נעזר זה לזה, די לשנאה, די לליצנות, די לרשעות, הבה נחדל מכל הרשע ומהתלוצצות, ובעת שאנו רואים ליצן, עלינו לזכור, שהוא מלא חטא ורשע, ומכל שכן שמדבר על שמתלוצץ מצדיק וקדוש, סימן שהוא נואף גדול, מלכלך בחטאים מגנים מאוד, הוא בעצמו מגלה מיהו ומה בפנימיותו, אם מתלוצץ מאמונה, אם מדבר נגד כל הקדוש לעם ישראל, הוא מוכיח בעליל, שהוא נואף כפול וחצוף כפול, ואין לנו שום שיכות עמו. מספרים חכמינו הקדושים (פסחים קיב:), שרבונו הקדוש צנה לבניו: אל תדורו בשכנציב, משום דליצנו הוי ומשכו לך בליצנותא. עיר שכנציב הייתה מלאה בליצנים, והזהיר רבנו את בניו לבל ידורו שם,

שלא ישפּעו מן הליצנים. הליצנות זו המדה הגרועה ביותר. ואומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות ב'): קשה היא הליצנות, שתחלתה ליצנות וסופה כליה.

לזאת, בני ובנותי היקרים! הבה נעזר זה לזה, ונמשיך חסד וצדקה, ודיקא על-ידי-זה נזכה לגאולה, אשר אומרים חכמינו הקדושים (בבא בתרא י'): גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה; ועקר הצדקה — לעזר זה לזה, ולאֵהב זה את זה, ובזה נבטל את הסמ"ך-מ"ם לגמרי, שכל כחו 'הפרד ומשל', נמחק אותו מהעולם, נמלא את כל העולם עם אלקות, ונגלה לכלם, שדבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אשר כל דבור שאדם מדבר מהקדוש-ברוך-הוא, מקיים מצות עשה, ומוריד את השכינה בעולם; אשרי אדם המכניס דבורים אלו לתוך לבו, ואז יכול להתפאר: "אני מאשר", וכן יכניס אשר זה בשאר יהודים, אשר בשלמות נזכה לזה בביאת משיח צדקנו, אשר בוא יבוא ולא יאחר, אמן ואמן!